

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborúban léte miatt a szerkesztésről felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bácskényi-tér 1., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

A diadalok utján.

Szerbia utolsó vergődése.

Az északi harctéren megért az idő a döntő ütközetre.

A négy hónap óta tartó borzalmas csatában mindenütt győzött az osztrák-magyar hadsereg. Szerbia fővárosa elesett és már Szerbiának kétharmad része földtől a mi hadseregünk az ur.

A künleő expedíció pár nap alatt elvégzi nagy misszióját és szótan következik a bűnszerző orosz molochnak példás megkezdése.

Hadseregünk egy része rövid időn belül délen felszabadul és részt vesz az orosz megőrzésében. A döntő csata már északra sem késleltetik. Ezt mi és a szövetséges német hadsereg győzedelmesen fogja megvívni.

Mai híreink a következők:

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Délen győzelmesen haladunk előre.

Budapest, dec. 5.

A déli hadszíntérről jelentik hivatalosan: Belgrádot tegnap ünnepélyesen birtokunkba vettük. Csapatunk a harcokkal északi részében küzdelem nélkül haladnak előre, miközben tegnap háromszáz szerbet foglyul ejtettek. Aranyelövációl nyugatra és délnyugatra előrenyomuló csapatainkkal nagyobb ellenséges erők állnak szembe és heves támadásokkal, amelyeket mind visszautasítottunk szerb hadsereg visszavonulást igyekeznek fedezni.

Szerbia nem köt külön békét.

Bécs, dec. 5.

Diplomáciai forrásból arról értesül a Reichspost, hogy minden alapot nélkülöznek azok a hírek, mintha Szerbia külön békét kívánna kötni. Szerbia Pétervártól függ és Szerbiában az történik, amit Oroszország akar. Oroszország sohasem fogja engedni, hogy

Szerbia kibéküljön a duna menti monarchiával. Arról sem tudnak itt semmit, hogy Nisben kabinetválság van.

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

A kárpáti harcok.

A Budapesti Tudósító jelentik: Addig is, míg részletesebb jelentést adhatunk az egyes kárpáti szorosok körül folyó harcokról megállapíthatjuk, hogy a Zemplénbe betört ellenség teljes megverése és az ország területéről való kiűzése sikeresen halad előre. Zempléni felé csak itt ott folytak kisebb mérvű, de mindenütt sikeres harcok az ország határain kívülálló ellenséggel. Egy erősebb orosz hadoszlop megállította Sáros vármegyének északkeleti határszéli részét. Az ezen csoport visszaverésére szükséges intézkedések folyamataiban létezik. A zempléni és sárosi hadműveletek közelében fekvő vidéken katonai részről megtették a sebesültek elszállítására vonatkozó és más hasonló irászerű intézkedések. A minden eshetőséggel szemlélő előrelátás ezen jelenségnek nem szabad a közönséget nyugtalanítani, vagy megfélemlíteni. Mind az első betörés alkalmával történt, most is a tények fogják rövid napok múlva beigazolni, hogy aggodalomra nincsen semmi ok.

Az oroszok rettenetes veszteségei.

Berlin, dec. 5.

A „B. Z. am Mittag“ írja, hogy milyen nagyok lehetnek az oroszok veszteségei, az állítják a hivatalos orosz Russki Invalld egy közléséből, amely szerint a frontokban szenvedett veszteség 33 ezer főre rug, akik között 9700 halott van. Ez óriási veszteséget egyáltalán lehetetlen pótolni. A vesz-

teségek az orosz hadsereg ellentéző erejét rendkívül mértékben lecsökkentik és odavezetnek, hogy számbeli fölénye mindinkább veszt jelentőségéből. Ezzel együtt azonban növekszik a remény és bizalom, hogy a szövetségesek számára nézve kisebb haderejének végül is sikerülni fog az orosz tularón diadalmaskodnia.

Sárosban folynak a harcok.

Az északi harctérről jelentik: Múltán a Zemplénbe betört orosz csapatokat hadseregünk már majdnem a határig szorította vissza, most Sáros megye északkeleti részén folynak a harcok.

Orosz erők több mint egy hét óta kísérleteztek arra, hogy a határt áttörjék és hatálműbe kerítsék a járható utakat. Az oroszok előnyomulásának seregeink gátat vetettek és múltán elegendő haderő áll rendelkezésre, készségtelen, hogy az oroszok kiverése ezen a ponton is csak rövid idő kérdése.

Az ellenség elővédjével a harcok megkezdődtek. A lakosság körében rend és nyugalom van.

Az oroszok ungmegyei vereségei.

Ungvár, dec. 5.

Kétnapos erőyes offenzívánk Ungmegyé határszélén impozáns eredménnyel járt. Már csak közvetlen az uzacki szoros körül folynak harcok, melyeket az oroszok csak visszavonulásuk fedezésére vesznek föl. Vasútbiztosító osztályainkat már visszarendelték a vonalra, amelynek megrongált részén a vasúti erred lázas buzgalommal dolgozik. A posta és távírószed az egész vonalon munkában van. Honvédeink győnyörően dolgoztak. Kiderült, hogy az oroszok kézigránátokat is használták és hogy az elfogott löbbnyire cserkesz és tatár foglyok között igen sok ötven évnél idősebb katoná is volt.

A csapatokkal parancsban tudták Belgrád bevételét, ami leirhatatlan örömet keltett. A megye lakossága is boldog, hogy az oroszokat megverték.

Az oroszok Sáros megyében.

Kassa, dec. 5.

A hivatalos jelentés, mely tudtul adta, hogy Sáros megye északi részében erősebb orosz hadoszlop vonult be, itt nem okozott na-

gyobb aggodalmat. Senkiben sincs kétség aziránt, hogy a Sároba betört erősebb orosz hadoszlop is súlyos vereséget fog szenvedni. A katonai hadműveletek, főleg pedig a csapatok szabadabb mozgása miatt nagyon természetesen elköltöztették a határszéli helyekről a lakosságot és telek óvatosságából a jobb módú lakosság elhagyta a nagyobb helységeket is és Eperjéről és Kaszáról is löbbsen elutaztak.

Az oroszok eddig csak a határszéli helyeken mutatkoztak.

Az oroszok berendezkedése Bukovinában.

Bukarest, dec. 5.

Ideérkezett jelentések szerint Csernovic lakosságának nagyon szomorú a sorsa. Különösen a zsidók szenvednek sokat és ha csak módjában van, akkor meggyöknek a városból.

A menekülők közül azonban igen sokat elfognak az orosz csapatok és kényszerítik őket, hogy menjenek vissza a városba. A nyomor szinte leirhatatlan. Az oroszok Csernovicon kívül Bukovinának még néhány más helységét is elfoglalták. Hétfőre várják Csernovic új orosz kormányzóját, Evreinoffnak a megérkezését. Dorohoból azt jelentik, hogy az orosz vezérkar szombat este Uj-sulitzában nagy lakomán ünnepelte az orosz legyverek újabb sikerét Bukovinában és Csernovic újból való elfoglalását.

Oroszország a másébol ígér.

Szófia, dec. 5.

A szófia orosz követség még mindig lázasan dolgozik a veszendő Szerbia érdekében, a régi balsikerrel. A Mir ben íratott a követség cikke, amely kifejteli, hogy a bukaresti szerződést már azok a balkáni népek is eljuttatták, amelyeknek hasznuk volt belőle, Bulgária tehát biztosan számíthat nemzeti eszménye megvalósítására és az egyetértés helyreállítására a régi Balkán szövetségben. Ezek a legnyomósabb argumentumai a sugalmazott vezércikk azt hozza fel, hogy az orosz kadét párt vezérének, Miljukov-nak bolgár barát véleményét az egész orosz sajtó magárára tette. De ugyanannak a Mir nek a politikai szemléjéből kiderül, hogy a pétervári szláv jótékonyági egyesület leslőbbi szláv bankettjén dezaválta Miljukovot. Szászovhoz azt a kérelmet intézték, csefolja meg hivatalosan azt a hírt, hogy Miljukov cikke az orosz külügyminisztérium

méletét fejezte ki. Az oroszbarát Zarja megemlíti Miljukovnak ezt a dezavválását és kifejezi, hogy minden Balkán-állam, épp úgy, mint Oroszország, mindig csak a másokékból akar engedményeket tenni Bulgáriának. Isgyedül a Balkanszka Tribuna kockáztatja meg azt a nézetet, hogy a segítségért esedező Szerbiát meg kell menteni, de követeli, hogy Szaloniki gazdaságilag a Balkán-népek közös tulajdona legyen, Románia pedig engedje át Bulgáriának Dobrudzsát.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Az Yperni harcok.

Páris, dec. 5.

A tempó jelentősen: A legtöbb ágyúharcokban, amelyek Ypern környékén folytak le, a német lövészség főképp a 77 milliméteres újabb ágyúkat használta. A németek nehéz lövészséggel nem igen találkoznak a francia csapatok. Ugyanígy, hogy a rossz idő akadályozza azok felvonulását, annál pedig sokkal okosabbak és óvatosabbak, semhogy nem biztos találon felállítsák nehéz ágyúikat. A legtöbb csatározás, szuronyrohám és gyalogsági támadás ma is Ypera körül folyik az angol védőcsapatok ellen, ami jellemző arra nézve, hogy mennyire fontosnak tartja mindkét fél itteni pozícióinak megtartását. Arras körül, ahol eddig relatív nyugalom volt, a német támadások kezdének süröbbek lenni.

A Vogézekben és az Argonnokban erős géplégverőz alá fogták egymást az ellenségek. November 29 éig itt is csend volt. A németek azért mentek át a géplégverőtámadásra, mert a puskarőrc itt teljesen hatástalan volna.

A németek az Yser partján megkezdték a főtámadást.

Köln, dec. 5.

A Kölni Ztg. egy kopenhágai távirata szerint a Daily Chronicle jelel Amsterdamból, hogy a németek egyesült főtámadást kezdtek a szövetségesek ellen az Yser partján. Tegnapelőtt az egész arconson hatalmas ágyúördög volt hallható. Valószínű, hogy nagyobb német csapatok az eddiginél nehezebb ágyúkkal támadnak. A kettőről kezdve virradó éjjel Belgium több pontjáról nagy csapatokat szállítottak dényugati irányba.

Berlin, dec. 4.

Londoni híradás szerint valamennyi szakembere a nagy angol sajtónak megegyezik abban a véleményben, hogy a németek borzalmas támadásra készülnek a szövetségeseknek Calais mellett való hadállási ellen a hogy ez a támadás közvetlenül közeledő áll. A Times a következő információkat közli: Belgium mindenféle helyéről naponta óriási katonai vonatok irratatos mennyiségű csapatokat hoznak a lövészárok legelső soraiba. Gentből halva,

Brüggéből huszonnyolc, Bergenből harminc, Maubeugeból negyven és Brüsszelből ötven ilyen vonat ment el, valamennyi Észak-Belgium irányába. Egészen friss csapatok érkeztek Dixmudeba, Yperába és Oizleandéba, a csapatok közt nagyarámu lovaság is volt Brauchweiggéből. A németek elkezdtek Ramscapell ágyúzni. Egy német aviatikus többször megkísérelte, hogy a Pomeringhében levő angol főtámadásállást szétrombolja. Ezt a szándékát nem valószínű, de bombáival sok embert megölt. Kétszáz darab 325 kaliberű új ágyú, továbbá ötven páncélos autó érkezett, valamennyi a Krupp-gyár mérnökeinek vezetésével. Zebrüggébe egész sor új szerkezeti teherautókat érkezett Kleiből. Ugyanígy több nagyon szép páncélos és gyoratűzei ágyúkat főtámadás motorcsónak. A sajtó nagyon nyomott hangulatu kommentárokkal kíséri ezeket a közléseket. Egyetlen reményük - a hogy a Times mondja - az, hogy a szövetségeseknek elég erejük lesz, hogy a németeknek ezt a borzalmas támadását is feltartóztatják. „Ha most az egyszer még hitartannak, akkor a fél bizonyára hosszabb időre megakasztja az előrenyomulást. Közben azonban egyre több csapatot kell harcba küldeniük, mert elvégre is ittől függ a siker.”

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

Török győzelem.

Konstantinápoly, dec. 5.

A főtámadás egy kommunikatívje a következőket jelent: Török csapatok a Csoroch folyó zónájában nagy sikert értek el. Részletek még hiányoznak.

Az orosz jelentések cáfolata.

Konstantinápoly, dec. 5.

A főtámadás a következő kommunikatívje teszi közzé: November 29-iki orosz hivatalos jelentés azt adta hírül, hogy a Sina-i főtámadás csapataink teljesen kimerítették, hogy a kaukázusi határon operáló hadosztályaink állományuknak majdnem felét elvesztették, néhány zászlóaljuk teljesen megsemmisült, egy hadosztályparancsnokuk elesett, egy másik katonaszökevény lett, jelentette továbbá, hogy a Suez csatorna közvetlen közelében köztünk és az angolok között lefolyt és reánk győzelemmel végződött csata, kedvező kimenetelű lett volna. Mindezekkel szemben elégséges rámutatunk arra, hogy a Sina-i főtámadás a mi birtokunkban van, egyik tábornokunk elesettől, a másiknak szökéséről szóló hírek teljesen valótlanak. Sínugypuzta honolmány az a hír is, amelyet líbiai orosz forrásból terjesztettek és amely szerint egy német tábornok és 14 másik német tiszt és három osztrák és magyar tiszt résztvevő a kaukázusi harcban és orosz fogságba került.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Dec. 6. Vasárnap. Róm. kath. Szilveszt. ap. Protestáns Szilveszt. ap. Görög orosz november 13. Ar. sz. János. Nap kel 7 óra 19. perckor, nyugszik 4 óra 13 perckor.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognozsis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

Istenisztelet a reformátusoknál. Ma délelőtt 9, délután 2 órakor az Ó templomban Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban pedig ugyanezen időben Sárkik Sándor s. lelkész prédikál. Szilveszter tudomására közösen továbbá az érdeklődő híveknek, hogy a honvédelmi iktentiszteletet a mai vasárnap délelőtti megkezdődnek, ez alkalommal ott Nagy Károly lelkész prédikál.

Mennek a kis ládák. Talán soha sem volt még olyan élénk a makói posta, mint ma. Az aszónyok, leányok százai lepték el. Mindegyik hóna slati egy kis ládika 5 fillér csomagra megkondotálva. A ládák különféle írással egy-egy katonának a neve, meg valami tábori postaszám volt. Ezek a kis ládikák pedig mindegyikük a „házi” val voltak megkérve, melyet az itthon aggódó hitves, szülő, a szerető testvér küld karácsonyra a harctéren küzdő hozzátartozójához. Olyan egyformák voltak ezek a kis ládikák, miúta egy gyár készítette volna szabadsima szerint erre a célra. A postai előírás szerint ugyanis ilyen kis ládikákban lehet elküldeni a messze harctérekre a karácsonyi ajándékot. A postán kettőtöltött erőt kellett alkalmazni a sok kis ládika átvételére. Némelyik aszóny aszóny meg erősen tolokodott is, azt hitte, hogy úgy hamarabb rendelkezési helyére jut a hájas pogácsa, meg a mákos patkó. Ma volt a karácsonyi szállítmányok feladásának első napja, de még e hó 15-ig lehet szállítani, addig százával mennek el Makóról ezek a sok kedvességel tartalmazó erősen leszegedett kis ládikák.

Hozzártartozóit keresi egy sebesült katona. Egy sebesült lengyel katona került Makóra, kinek hozzátartozói is állítólag Makóra menekültek volna. Ezt a sebesült katonát Pioniaszky Lászlónak hívták, foglalkozására tenisz, szall a kérelemmel fordult ma a rendőrséghez, hogy az pnhatalma a kisládját. Minthogy a rendőrség nyilvántartásában a sebesült katona hozzátartozói neve elő nem fordul, itt közölköz azoknak neveit. Ezek névleg a következők: Pioniaszky Ludmila, Albin és Klematius, Szambalszka, továbbá Pioniaszky Viktória, Broniszlava, Franciszka és Antal. Aki tehát ezekről valamit tudnak, a rendőrséget értesíteni sziveskedjenek.

A rendőrség paszulya. Előre kell bocsátani, hogy most a paszulya az az élelmiszer, melynek ára a háboru miatt igen felszökött, mert ebből igen sokat fogyasztanak maguk a harcoló katonák is. Egyes kereskedők Makóról sok paszulyát szállítottak el. Es ebben a paszulyaszegény világban egy egész zsák gazdátlan paszulya került ma a rendőrségre. Az éjjel találták az utcán. A talált paszulyát igazolt (u-lajdonosa átvette).

Értesítés. A polg. leányiskola növendékeit értesíti az intézet igazgatósága, hogy a főgimn. épületben folyó átalakítási munkálatok miatt, a tanítás csak szerdán d. u. 2 órakor fog megkezdődni.

A rendőrség gyűjtése. A harctéren levő katonák karácsonyi ajándékára a rendőrség által kibocsátott 40 gyűjtőív közül 34 iv 552 korona 48 fillért eredményezett, melyet egyelőre a közpénztárba szállítottak be.

Aranyat - vasért. A rendőrség meggyőződést szerzett arról, hogy az Augustia gyoraszegély alap által kibocsátott vasgyűrűk Makó Halász Ábrahám gépraktárosnál kaphatók, ahol azokat aranyasműhözért lehet becserezni, esetleg készpénzért is vásárolhatók. Minthogy a gyűrűk becserezéséből származó jövedelem teljes összességéből a hadbavonultak javára lesz fordítva. A közönség figyelmét ezen körülményre felhívjuk. Rendőrség.

Közgyűlés a városnál.

A város nemeslelkűsége a sebesült katonák gyógykezelése körül.

Pár nappal ezelőtt megírta, hogy Hazai Samu honvédelmi miniszter kérdést intézett Makó város polgármesteréhez, hogy Makó lehetne-e még sebesült katonákat elhelyezni.

Makó város polgármestere először is a kórházak megfelelő helyről gondoskodott és midőn a kórháznak megfelelő helyet biztosított, indítványt adott be Makó város képviselőtestületéhez a kórház felállítás, berendezése és az ápolás mikénti keresztülvitele tárgyában.

Ezt az indítványt ma délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalta Makó város képviselőtestülete és egyhangu határozattal kimondta, hogy a harcban megsebesült katonák ápolására, gyógykezelésére 200 ágyas kórházat állít fel, a kórházat a követelményeknek megfelelően felszereli, az ott elhelyezett betegeket élelmezli és a kórházat fenntartja addig amíg arra szükségessé lesz mégis azon kikötéssel, hogy Csánádvarmegye helyettes főispánjának kijelentése szerint a főtámadás és ellátásért biztosított naponta 2 korona összegű városnak megtérülését.

Utastították továbbá a polgármestert, hogy ezen tétítmény biztosítása és megteremtése iránt a megfelelő intézkedéseket tegye meg.

Felhatárolta a utastítja a képviselőtestület a városi tanácsot ezen határozat és minden szall összeüggő teendő végrehajtására, és a határozat végrehajtására, az ellenőrzés teljesítésére a ezek tekintetében a tanácsal együttesen leendő működésre Szűcs József, Nagy Imre István, Görbe Imre, Mágos Samu községi bíró, Vertán Endre Tokár Andor, Veres Sándor, Lék István, Krausz Á. Herman, Dr. Nagy Sándor, Szabó Péter és Dr. Dózsa Samu képviselőkből álló bizottságot küldi ki.

A fölmerülő költségek fedezésére a polgári leányiskola 52741 korona 7 fillért kitévő alapjának a célra szükséges része kölcsön vételik a a tanács a kölcsönvevő özszegetnek az 1915. évi költségvetés-

ben való biztosítására és megtérítésére utasítatik. Kimondja a képviselőtestület, hogy az élelmezés lehetőleg házilag kezelendő.

A város által eddig feleltartott Hubert-féle kórházat bezárították.

Ezen határozat felelőssége való tekintet nélkül azonnal végrehajtandó és jóváhagyás végett Csánádvarmegye törvényhatósági bizottságához felterjesztendő.

Magyar katonák karácsonya.

Hívják meg a polgárok a sebesülteket.

Az idén, zimankos téli tájon, véres, sebes, utakon és mezőkön, vagy a kórházakban találja majd a békességes, boldog karácsony este sok százezer magyar vérért. Apák, kik máskor ezen az estén boldogan vitték apró gyermeküket a karácsonyi alá, kint fognak dideregni a havas éjszakában, otthonosan néhez harci sorsban. Fink, akik erre az estére messzi földéről sokszor hosszú idő után haza szaladtak, hogy könnyes szemmel csókolhassák meg az anyjuk kezét, az idén feldobozásban hasalva fegyverőkre hajolnak.

Sok sok százezer magyar házból az idén nem állhat a családi fészek karácsonyifája alá a családapa, fiú, nekik a tenyök havesz gyalag lövé téves csillagokat ütött a gránát és a áhrapnál. Akik pedig a kórházakban fekszenek, azoknak minden bizonnyal a társadalom igyekszik némileg pótolni azt az örömet, mit a karácsony nyújtott otthon. A magyar társadalom karácsonyi emlékek fog kedveskedni a hadvezetőség szíves engedélyével a harctéren közdönnek és ezzel kapcsolatban ki kellene eszközölni a hadvezetőség től azt, hogy a kórházakban levő a már lábadozó hegy katonák a karácsonyi ünnepek megünnepelése érdekében egyes családokat, hogy így mégis családi körben töltsék el a szent estét és a nagy ünnepnapot.

Makó város polgárai közül sokan lennének, akik a zapon azivezen látnának körükben egyegy sebesült hőst, aki karácsony este, a szeretet szent ünnepén velük töltsék el az időt a karácsonyi alatt mecsinél el, hogyan ontották vértüket a szent hazáért.

A város polgárságához fordulunk tehát: kérje meg a hadvezetőséget, adjon erre engedélyt a sebesülteknek. Balesetesebb napja mégis lenne ennél a sebesült katonáknak.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. J. Makó. Lapunk terjedtme most nem enged meg, hogy a gyűjtők nevét jelenleg egyszerre leközöljük, mert óriási teret venne igénybe. Azonban több hasonló gyűjtést szándékoznak kisebb részletekben közölni.

G. H. Makó. Leghívesebb lesz, ha ügyvédi kér tanácsot.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(667.)

89 fejezet.

A nagy művész.

A gróf megnézte. Valóban igen szép és fiatal mondá. De már én olyan ember vagyok, hogy a legutolsó pillanatig kétkedem. Nem lenne szíves az én jelenlétemben valamit rajzolni?

Ha kívánja, rögtön, néhány perc alatt lerajzolom ön! mondá erre Cambia.

Mondok én egyebait szöli a gróf és a tárcájából kivett egy ezer lírát.

Ha ezt híven és szépen lerajzolja, akkor aztán elhiszem, hogy híves rajzoló.

Gróf ur, azt nem tehetem. Ugyan miért nem?

Ez pénzhamisítás lenne. Ne féljen nem hozzuk azt forgalomba.

Ki nem adom ám a kezemből.

Ha szépen alkerül, egy másik ezres lesz a díja.

Cambia féltovázása csak egy percig tartott.

Ezer líra szép pénz ilyen csoklyaéért.

Egy óra alatt készen lehet a rajz a 6 ly rövid idő alatt ezer lírt kereshet.

Megteszem! mondá végre. A gróf erre felemelkedett a papírosai telt elejébe.

Erre kívánom, hogy lerajzolja az ezrest.

Már ebből is láthatja, hogy nem lesz forgalomba hozva.

Cambia munkához látott e egy óra múlva csakugyan készen lett a rajz. Del Monte meglepettette a egész el volt ragadtatva.

Bravó! bravó! kiáltá lelkesülten. Ez igazán nagyzerőten sikerült. Kedves Cambia barátom, szerencsét kívánok szához a művészetéhez. Itt a jutalom!

Cambia örvendve zsebregyűrte a pénzt.

Már most mi lesz a többi munkával? kérdé.

Azoknak is eljön az idejük, telté Del Monte.

Mindenestre fésznel fogok. Cambia távozott.

Erre Del Monte gróf a praeparát papírt vés szivaccsal meg nedvesíté, beemelte egy apró kézi asztóba, egyel nyomott, majd ismét felemelte a kézi sajtó tödelét és megnézte a belseje telt rajtot.

Ime annak hű máza rajta volt egy másik papírosra és senki nem mondta volna, hogy az nem igaz bankó.

Az első hamis ezres készen van, mormogta magában.

Most következni fog a többi.

Lassabban megy ugyan, mint az otthon való géppel, de ezek a bankók tisztábbak és kevésbé felismerhetők! Most pedig nézzük meg, mit csinál a mi drága menyasszonyunk.

Átment a kastély tulsó szárnyába, melyben Mártát rejtegette egy szobába, melynek oly vastag falai voltak, hogy abból ugyan ki nem hallatszott semmi a külvilágba.

Ahogy Del Monte belépett, Márta elejébe futott.

(Folyt. köv.)

Here polyva és tavaszi árpaszalma

IRITZ MIKSÁNÁL

kapható, kazalonként és ölenként.

Értesítés.

Értesítem a t. közönséget, hogy

mótoros fűrészzel

és

kukorica morzsolómmal

berhál jutányosan munkát vállalom. Tadskeződal Glück Simon cégnél.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél Makón.

Jóavaló, megbízható fiutanolónak

felvétetik e lap nyomdájában.

Száraz szalma

sértés perzselésre

Iritz Sámuel özv. cégnél kapható.

Figyelem!!

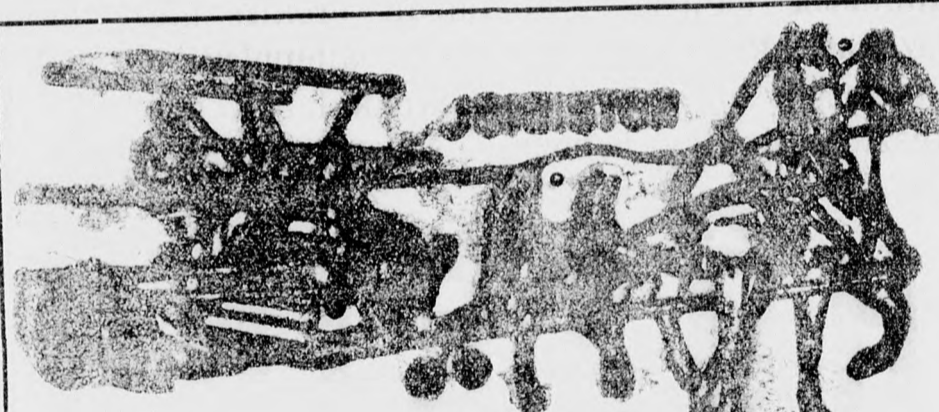
Az Augusztá-alap gyorssegély, Makó és vidéke részére hozzám küldte a

vas-gyűrűket

becserelés céljából. Aki ilyent cserélni vagy vásárolni óhajt, mindennap eszközölheti. Kívánatra választás végett házhoz is elküldöm.

Vidékre több darabot cserevégett elküldök.

Halász Á. Kossuth-utca 11. sz.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban)

gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű JOHNSTON kévekötös aratógépek már megérkeztek és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami tényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültető is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Pontos még az, hogy aratógépek részét nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az arstásnál isenakadás. - Raktáron tartok kitünő Sisal-féle kévekötös zsinogot, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecakavágókat. - Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerzőmokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplicáltabb munkákat végzem. - Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. - Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvam, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztátalanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjfitó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjfitó 1 korona piporaszerek több kiállítás ar-mekkel lelték kiállításos.

Gazdasszonyok

!! figyelmebe !!

Cinből készült patent tejeskan-
nák olcsón kaphatók Glück Samu
x x x cégnél Makón. x x x

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
nyomdájában eladó. :-:

1920/1914.

Magyarsanád község előljárósága.

Árverési hirdetmény.

Magyarsanád község tulajdonát képező és kö-
rülbelől 389 kath. hold bökény kir. kincstári tele-
pen gyakorlandó

v a d á s z a t i j o g

Magyarsanád község házábanál 1914. évi december hó
15-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 1915.
évi augusztus hó 1-től 1921. évi július hó 31-ig ter-
jedő időre haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár évi 10 korona, melynek 50 szá-
zaléka az árverés megkezdése előtt a községi pénz-
tárnál letétbe helyezendő.

Részletes árverési feltételek Magyarsanád köz-
ség jegyző irodájában a hivatalos órák alatt (dél-
előtt 8 órától délután 2 óráig) megtekinthetők.

Magyarsanád, 1914 november 12.

Magyarsanád község előljárósága.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL
a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint.
Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Fötér.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávé
Allasch kömény	Maraschline
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszl barack
Chartreuse	Rosztopenin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanilla
Kajszin	

Miután kiadóhivatalunk elhatározta, hogy mindazoknak arc-
képeit, — akik a haretéren ontják vérüket e nehéz meg-
próbáltatások idején — albumban örökíti meg, felhívjuk
mindazokat, akik egy ilyen diszes albumban akarják látni
hozzátartozóik hü arcképét, azoknak fényképeit minél előbb
szerkesztőségünkbe behozni sziveskedjenek, úgy hogy

HŐSEINK

NAGY

ARCKÉP-CSARNOKA

mentől előbb kiadható legyen. Tehát mindenki, aki egy ilyen
arckép birtokában van, legyen az férj, apa, fiu, testvér,
vagy rokon, — siessen beadni fényképét és segítsen ben-
nünket ezen nemes cél elérésében. Befizetés az albumban
való megjelenésre 1 korona, egy ilyen diszes kiállítású al-
bum az összes helybeli és csanádmegyei hősök arcképével
1 korona és ezen képekről 20 drb. levelező-lap szintén 1
korona, amit részben az album előállítására, részben a vö-
rös-kereszt egyesület javára fordítunk. Kiadóhivatalunk célja
nem nyereség vágy, éppen ezért egy helybeli és csanádme-
gyei hősnek sem szabad hiányozni e diszes arckép-albumból.

Nyomatott D. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.